

biblioteca rao

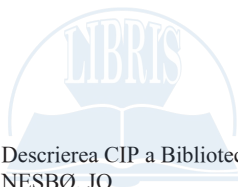

JO NESBØ

MÂNTUITORUL

editura rao

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NESBØ, JO

Mântuitorul / Jo Nesbø; trad.: Laura Cibotariu/Lingua Connexion
– București: Editura RAO, 2012

ISBN 978-606-609-240-1

Cibotariu, Laura (trad.)

821.113.5-31=135.1

Editura RAO
Str. Bărgăului, nr. 9-11, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

JO NESBØ
Frelseren

Copyright © Jo Nesbø 2005
Publicată prin înțelegere cu Agenția Salomonsson

Traducere din limba engleză
LAURA CIBOTARIU
prin Lingua Connexion

© Editura RAO, 2011
pentru versiunea în limba română

2012

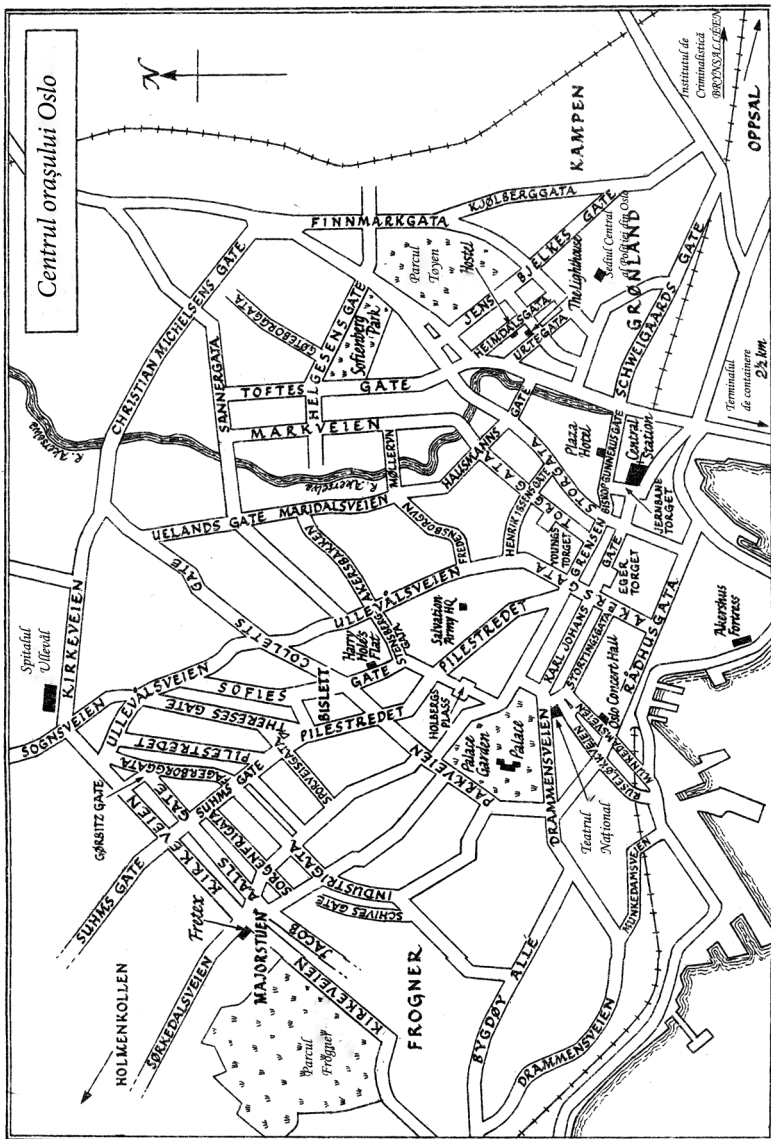
ISBN 978-606-609-240-1

Cine este acesta care vine din Edom, din Boțra, în haine roșii, în haine strălucitoare și calcă mândru în plinătatea puterii lui?

– Eu sunt Cel care am făgăduit mântuirea și am puterea să izbăvesc.

Isaia, 63.1

Partea întâi

ÎNCEPUTUL

1

AUGUST 1991. STELELE

Avea 14 ani și era sigură că ar putea vedea stelele prin acoperiș dacă ar închide strâns ochii și s-ar concentra. Auzea respirația celorlalte femei din încăpere. Acestea respirau regulat, cufundate într-un somn adânc, liniștit. Una dintre ele sforăia. Era mătușa Sara, care dormea pe o somieră, sub fereastra deschisă.

Fata închise ochii și încercă să respire domol, precum celelalte femei. Nu putea să doarmă, mai ales acum, când totul în jurul ei era atât de nou, atât de diferit. Zgomotele nopții și freamățul pădurii din spatele ferestrei sale din Østgård erau altfel. Oamenii pe care-i cunoștea de la întrunirile din Citadelă și din taberele de vară parcă nu mai erau aceiași. Nici ea nu mai era aceeași vara asta. Când se uita în oglindă, vedea un chip nou, un trup nou. Și emoțiile ei, acești fiori reci sau fierbinți care-i străbăteau corpul în mod ciudat atunci când băieții o priveau. Mai bine spus, când o privea unul dintre ei. Robert. Și el era altfel anul acesta.

Deschise ochii și rămase așa, fixând tavanul. Știa că Dumnezeu avea puterea să facă minuni; de exemplu, putea s-o facă să vadă stelele prin acoperiș. Dacă aceasta era voia Lui.

Fusese o zi lungă și plină de evenimente. Vântul cald și uscat al verii șoptise toată ziua prin lanul de porumb, iar frunzele copacilor dansau de parcă erau cuprinse de frenezie, lăsând lumina să se strecoare printre ele și să se reverse asupra vizitatorilor de pe câmp. Aceștia se adunaseră acolo ca să-l asculte pe unul dintre cadeții de la Școala de ofițeri ai Armatei Salvării vorbind despre munca sa ca pastor în Insulele Feroe. Acesta era chipeș și vorbea înflăcărat, plin de entuziasm. Dar, în acele momente, ea era preocupată să alunge un bondar care nu-i dădea pace, bâzâind enervant pe lângă capul ei. Când scăpă de bondar, era deja moleșită din cauza căldurii.

Cadetul termină discursul și toate privirile se îndreptară spre David Eckhoff, comandantul teritorial, care-i studiasse până atunci pe cei din adunare cu ochii lui zâmbitori. Deși era un om trecut de 50 de ani, ochii acestuia erau plini de entuziasm tineresc. Salută în stilul Armatei Salvării, cu mâna dreaptă ridicată mai sus de umăr și cu arătătorul îndreptat spre împărăția cerurilor, strigând răsunător: „Aleluia!“ Rosti o rugăciune pentru cadeții care munceau în sprijinul celor săraci și oprimați și-i binecuvântă, apoi le reaminti un pasaj din Evanghelia după Matei în care se spunea că Isus Mântuitorul se afla printre ei și că acesta putea fi oricine, un străin de pe stradă, poate chiar un criminal, fără haine sau mâncare. Le mai zise celor adunați că, după Ziua Judecății, cei drepti care-i ajutaseră pe suferinzi și pe năpăstuiți vor avea parte de viață veșnică. Discursul părea să devină interminabil, dar cineva din mulțime rosti ceva în șoaptă, iar comandantul zâmbi și spuse că programul continua cu Ora dedicată tinerilor, iar în ziua aceea era rândul lui Rikard Nilsen.

Fata îl auzi pe Rikard mulțumindu-i comandantului cu o voce mai gravă decât de obicei. Rikard scrisese pe o hârtie ceea ce trebuia să zică, la fel ca de fiecare dată, și își învățase discursul pe de rost. Se ridică în picioare ca să declame cum avea de gând să-și dedice viața unei lupte, și anume luptei în numele lui Isus, pentru a cuceri Împărăția lui Dumnezeu. Deși tremurul vocii îi trăda nervozitatea,

vocea îi era hipnotică și monotonă. Privirea lui introvertită se fixă pe chipul fetei. Ochii ei erau adânci. Buza asudată a tânărului se mișca pentru a rosti ferm aceleași expresii cunoscute și plictisitoare. Așa că fata nu schiță nici un gest de surprindere atunci când o mână îi atinse spatele. Până când simți cum degetele acelea coborau încet pe spatele ei, spre mijloc și tot mai jos, făcând-o să înghețe în rochia ei subțire de vară.

Întoarse capul și întâlni privirea lui Robert, niște ochi căprui și plini de veselie. Și își dori pentru o clipă ca pielea ei să fie la fel de închisă ca a lui, ca să nu vadă cât era de roșie la față.

– Șșșt! făcuse Jon.

Robert și Jon erau frați. Deși Jon era cu un an mai mare, multă lume îi luase drept gemeni în copilărie. Dar Robert avea acum 17 ani și, cu toate că semănau foarte bine, diferențele erau acum mult mai clare. Robert era vesel și lipsit de griji. Îi plăcea să tachineze pe toată lumea și cânta bine la chitară, dar nu era întotdeauna foarte serios când venea vorba de sarcinile care-i reveneau în Citadelă. Câteodată, tachineările lui întreceau orice măsură, mai ales atunci când observa cum ceilalți se amuzau. Atunci, Jon intervenea, ca de fiecare dată. Jon era un băiat cinstit și modest, care-și dorea din toată inima să meargă la Școala de ofițeri și – cu toate că nu mărturisise nimănui acest gând – să întâlnească o fată din Armata Salvării. Asta era însă îndoielnic în cazul lui Robert. Jon era cu doi centimetri mai înalt decât Robert, dar, într-un mod ciudat, Robert era cel care părea mai înalt. Încă de la vârsta de 12 ani, Jon parcă se gârbovise, ca și cum ar fi dus în spate toată suferința lumii. Amândoi băieții aveau pielea măslinie și erau chipeși, cu trăsături plăcute, însă Robert mai avea ceva care-i lipsea lui Jon. În ochii lui licărea o sclipire jucăușă și întunecată, pe care fata voia și, în același timp, se temea să o interpreteze.

În timp ce Rikard vorbea, ea cerceta cu privirea chipurile atât de cunoscute din marea aceea de oameni. Într-o bună zi, se va mărita cu un băiat din Armata Salvării și probabil vor fi repartizați împreună

într-un alt oraș sau în alt loc din țară. Dar se vor întoarce mereu în Østgård, locul unde Armata abia se instalase și care urma să fie sediul lor în fiecare vară.

Mai departe de mulțime, șezând pe treptele care duceau spre casă, văzu un băiat cu părul blond. Acesta mângâia o pisicuță care i se cuibărise în poală. Fata era sigură că băiatul o urmărise până atunci cu privirea, pentru că se uită imediat în altă parte văzând că ea îl observase. Era singura persoană din grup pe care nu o cunoștea, dar auzise că se numea Mads Gilstrup și că bunicii acestuia deținuseră mai demult acele terenuri din Østgård. Băiatul era cu doi ani mai mare decât ea și făcea parte dintr-o familie bogată. Ce-i drept, era destul de atrăgător, dar părea un singuratic. Și ce căuta el acolo? Fusese acolo și noaptea trecută, trecând printre oameni încruntat, fără să stea de vorbă cu nimeni. Fata îi simțise de câteva ori privirea stăruitoare. Toată lumea o privea altfel anul acesta. Și asta era ceva nou.

Robert îi întrerupsese brusc firul gândurilor când îi luă mâna ca să-i strecoare ceva în palmă, spunându-i doar:

– Vino în hambar după discursul acestui viitor general. Vreau să-ți arăt ceva.

Băiatul se ridică apoi și se îndepărtă, iar ea se uită în palmă și abia se abținu să nu țipe. Ducând speriată mâna la gură, scăpă acel lucru în iarbă. Era un bondar. Se mai mișca încă, deși nu mai avea nici picioare și nici aripi.

În sfârșit, Rikard își termină discursul, iar fata mai rămase o clipă pe scaun, urmărind cum părinții ei și părinții lui Robert și Jon se îndreptau spre mesele unde se servea cafeaua. Ambele familii erau ceea ce membrii credincioși ai Armatei din Oslo numeau „familii importante“, iar din această cauză fata era sigură că mulți ochi erau îndreptați asupra ei.

Se ridică și se îndreptă către latrina din spate. Odată ce trecu de colț și se asigură că nu o putea vedea nimeni, o luă la fugă în direcția hambarului.

– Știi ce este asta? o întrebă Robert cu vocea aceea groasă care nu mai era la fel ca vara trecută, privind-o cu ochii lui zâmbitori.

Băiatul stătea întins în fân, cu fața în sus, ciopлинд cu briceagul pe care îl purta mereu la brâu o bucată de lemn dintr-o rădăcină de copac. Apoi, ridică lemnul în sus și ea văzu ce era de fapt. Văzuse acel lucru în desene. Spera ca întunericul din hambar să-i camufleze focul din obraji, fiindcă nu voia ca Robert să o vadă iarăși roșie la față.

– Nu, minți ea în vreme ce se așeza lângă el, în fân.

Iar el o fixă cu privirea aceea îndrăzneță și jucăușă care o tachina, de parcă ar fi știut ceva despre dânsa, ceva ce nici nu-i trecea prin cap fetei. Ea îi susținu privirea și se lăsă pe spate, sprijinindu-se pe coate.

– E pentru zona asta, spuse el și, într-o clipă, mâna lui era sub rochia ei.

Fata simți lemnul acela tare pe interiorul coapsei și, înainte să strângă picioarele, lemnul îi atinse chiloții. Respirația băiatului era fierbinte pe gâtul ei.

– Nu, Robert! șopti ea.

– Dar l-am făcut pentru tine, îi zise răgușit.

– Termină. Nu vreau.

– Îmi spui nu? Mic?

Cu răsuflarea tăiată, fata nu mai reuși să răspundă sau să strige, pentru că auziră imediat vocea lui Jon din ușa hambarului:

– Robert! Nu, Robert!

Băiatul se potoli și-și retrase mâna de sub rochie, lăsând lemnul acela între coapsele ei strânse.

– Treci aici! îi ceru Jon de parcă ar fi chemat un câine neascultător.

Chicotind, Robert se ridică, îi făcu cu ochiul fetei și fugi afară, în soare, la fratele său.

Ea se ridică și se scutură de paie, simțindu-se ușurată și rușinată în același timp. Ușurată, pentru că Jon le stricase jocul nebunesc. Rușinată, pentru că băiatul crezuse că era mai mult decât un joc. Mai târziu, la rugăciunea de seară, înainte de cină, ea își pironise

privirea în ochii lui căprui și-i urmărise buzele articulând un singur cuvânt. Nu știa acel cuvânt, dar începuse să chicotească. Robert era nebun! Iar ea era... ei bine, cum era ea? La fel de nebună. Nebună. Și îndrăgostită? Da, îndrăgostită, era sigură de asta. Și nu așa cum fusese îndrăgostită la 12 sau la 13 ani. Acum, avea 14 ani, iar sentimentul era mai puternic. Mai important pentru ea. Și mult mai incitant.

Se simți cuprinsă de o veselie explozivă în timp ce stătea întinsă în pat, încercând să sfredească tavanul cu privirea.

Mătușa Sara mormăi prin somn, în patul ei de lângă fereastră, oprindu-se din sforăit.

Se auzi țipătul unei păsări de noapte. Să fi fost o bufniță?

Trebuia să meargă urgent la toaletă.

Nu voia să iasă, dar nu avea încotro. Trebuia să meargă prin iarba înrourată până dincolo de hambarul cufundat în întuneric, care arăta cu totul altfel în toiul nopții. Fata închise ochii, dar asta nu ajută la nimic. Reuși să iasă din sacul ei de dormit, se încălță cu niște sandale și se strecură pe ușă în vârful picioarelor. Pe cer apăruseră câteva stele, dar acestea nu aveau să se mai vadă multă vreme, deoarece mai era doar o oră până la răsărit. Aerul rece îi mângâie pielea în vreme ce mergea grăbită, atentă la zgomotele bizare ale nopții. Erau insecte care stăteau ascunse în timpul zilei și animale în căutarea prăzii. Rikard le spusese odată că văzuse vulpi în crângul din apropiere. Sau poate că erau aceleași animale care vânau și ziua, doar că scoteau sunete diferite. Se transformau. Mai bine spus, năpârleau.

Latrina din spatele hambarului se afla pe un mic dâmb. Pe măsură ce se apropia, latrina se făcea tot mai mare. Acea baracă stranie și strâmbă era făcută din scânduri de lemn crud, neprelucrat. Scândurile se încovoiaseră, se crăpaseră și aveau o culoare cenușie. Latrina nu avea ferestre, ci doar o ușă pe care era o inimă. Cel mai neplăcut lucru era că nu știai niciodată dacă era cineva înăuntru.

Iar ea avea senzația că era cineva înăuntru.

Tuși sugestiv, astfel încât oricine ar fi fost înăuntru să anunțe că era ocupat. O coțofană își luă zborul de pe creanga unui copac de la marginea pădurii. Nu se mai auzea nimic altceva.

Fata urcă pe lespedea de piatră de la intrare. Puse mâna pe bucata de lemn care servea drept mâner. Trase ușor de aceasta și ușa se deschise în fața ei, lăsând la vedere micul spațiu cufundat în întuneric.

Răsufală ușurată. Lângă closet era o lanternă, dar nu avea nevoie să o aprindă. Ridică grijulie capacul closetului înainte să închidă ușa și să o prindă într-un cârlig. Apoi, își ridică repede cămașa de noapte, își trase în jos chiloții și se așează. După câteva clipe de liniște deplină, i se păru că aude ceva. Era un zgomot pe care nu puteau să-l facă nici animalele, nici coțofana și nici insectele. Ceva se mișca foarte repede prin iarba înaltă din spatele latrinei. Apoi, zgomotul acela nu se mai auzi clar, fiind acoperit de urina care curgea, însă inima fetei începuse deja să bată mai repede.

Când termină, își ridică repede chiloții și rămase nemișcată, ascultând. Dar nu auzi decât freamătul copacilor din apropiere, în vreme ce pulsul ei o luase razna, bubuindu-i în urechi. Încercă să se calmeze, apoi desprinsе ușa din cârlig și o deschise. În cadrul ușii stătea o siluetă întunecată. Probabil că așteptase acolo, în tăcere, pe lespedea de piatră. În minutul următor, o împinse peste closet și rămase în picioare în fața ei. Închise apoi ușa.

– Tu? întrebă ea.

– Eu, rosti el gâfâind, cu o voce răgușită și stranie.

Apoi, se aruncă peste ea. Ochii lui scânteiau în întuneric. O mușcă de buza inferioară până la sânge în timp ce-și strecura mâna sub cămașa ei de noapte ca să-i smulgă chiloții. Fata paraliză de groază când simți lama cuțitului înțepându-i gâtul, în vreme ce el se împinse în ea din ce în ce mai tare, înainte să-și dea jos pantalonii, mișcându-se ritmic, la fel ca un câine în călduri, în momentul împerecherii.

– Un singur cuvânt și te tai bucățele, îi șopti el.

Și nici un cuvânt nu ieși de pe buzele ei. Pentru că avea 14 ani și era sigură că ar putea vedea stelele prin acoperiș dacă ar închide strâns ochii și s-ar concentra. Dumnezeu avea puterea să facă astfel de lucruri. Dacă aceasta era voia Lui.

2

DUMINICĂ, 14 DECEMBRIE. VIZITA

Studia imaginea chipului său reflectată în geamul metroului. Încerca să-și dea seama ce secret ascundeau trăsăturile lui. Dar nu văzu nimic deosebit, în afară de eșarfa roșie din jurul gâtului. Chipul îi era complet inexpressiv, la fel și ochii, și părul lui, care, în timp ce se apropiau de zidurile tunelului dintre Courcelles și Ternes, era la fel de negru ca noaptea veșnică din galeriile metroului. Avea în poală ziarul *Le Monde*, care anunța ninsoare, dar, deasupra, străzile Parisului erau tot reci și pustii sub stratul impenetrabil de nori joși. Cu nările dilatate, inspiră adânc. Simțea un miros vag, dar bine cunoscut, de ciment umed, transpirație, metal încins, apă de colonie, tutun, lână neprelucrată și vomă, un miros pe care nimeni n-ar fi reușit să-l scoată vreodată din banchetele trenului sau să-l îndepărteze prin ventilație.

Presiunea creată de apropierea unui alt tren care trecu în viteză făcu geamurile să vibreze, iar întunericul se destrămă pentru câteva clipe, înlocuit de lumina palidă a farurilor pătrate. Ridică puțin mâneca hainei și se uită la ceas. Avea un Seiko SQ50 pe care îl primise de la un client ca răsplătă pentru serviciile sale. Sticla ceasului avea deja zgârieturi când îl căpătase, așa că nu credea să fie o piesă nouă. Era

19.15, duminică seara, iar vagonul era doar pe jumătate plin. Se uită în jur. Unii oameni dormeau în metrou, mereu vedea oameni care dormeau. Mai ales în zilele lucrătoare. Dădeau stingerea, închideau ochii și lăsau călătoria zilnică să se transforme într-un repaus fără vise între liniile roșii sau albastre ale hărții de metrou, ca o conexiune fără sonor între muncă și libertate. Citise un articol despre un bărbat care stătuse așa în metrou o zi întreagă, cu ochii închiși, clătînându-se în ritmul vagonului. Abia la sfârșitul zilei, cei care făceau curățenie în vagon descoperiseră că omul era mort. Probabil că bărbatul coborâse în catacombe intenționând să aleagă această destinație, ca să tragă o linie albastră de legătură între viață și lumea de dincolo în acest sicriu galben, știind că nu va fi deranjat în timpul călătoriei.

Cât despre el, urma o linie de legătură în cealaltă direcție. Înapoi la viață. Era vorba despre misiunea din noaptea aceea, apoi cea din Oslo. Ultima misiune. După aceea, nu va mai fi nevoie să intre în catacombe. Se auzi un semnal sonor strident înainte ca ușile vagonului să se închidă în stația din Ternes. Trenul prinse din nou viteză.

Închise ochii încercând să-și imagineze un alt miros. Cel al pastilelor odorizante pentru pisoare combinat cu mirosul înțepător de urină proaspătă. Mirosul libertății. Dar probabil că era adevărat ce-i spusese mama sa, profesoara. Creierul uman poate reproduce în detaliu orice imagine sau sunet, dar nu poate reda nici cel mai cunoscut miros.

Mirosul. Imaginile se derulau rapid în spatele pleoapelor sale, așa cum stătea cu ochii închiși. Avea 15 ani și stătea pe un scaun, pe culoarul spitalului din Vukovar, ascultând-o pe mama sa murmurând rugăciunea către apostolul Toma, sfântul care-i ocrotea pe constructori. Mama lui se ruga, sperând ca Dumnezeu să facă o minune și să-i salveze soțul.

Auzise bubuitul artileriei sârbe care trăgea dinspre râu și țipetele celor care erau operați în salonul pentru nou-născuți. În salonul acela nu mai era nici un nou-născut, pentru că femeile din oraș nu mai făceau copii de când începuse asediul. El lucrase pe post de curier în spital și se obișnuise cu toate zgomotele acelea, țipetele și artileria.

Dar nu se obișnuise cu acele mirosuri. În special cu un anumit miros. Chirurghii care executau o amputare trebuiau să taie mai întâi carnea, ca să ajungă la os, apoi, pentru ca pacienții să nu sângereze până la moarte, pentru cauterizarea vaselor de sânge care trebuiau să se închidă, foloseau un instrument care arăta ca un ciocan de lipit.

Mirosul de carne arsă și de sânge era inconfundabil.

Un doctor apărui pe culoar și le făcu un semn cu mâna ca să-l urmeze în salon. Apropiindu-se de pat, nu îndrăzni să-l privească pe tatăl lui; se uita ținută la mâna mare și cafenie care strângea salteaua, încercând parcă să o rupă. Ar fi reușit să o rupă, pentru că avea cele mai puternice mâini din oraș. Tatăl lui era fierar-betonist – el era cel care mergea pe șantier atunci când zidarii terminau de pus cărămida. Își punea mâinile sale mari în jurul barelor de oțel folosite la armarea betonului și, cu o mișcare rapidă și precisă, îndoia capetele barelor și le prindea una de alta. Îl văzuse pe tatăl său la lucru – răsucea metalul ca pe o bucată de pânză. Nimeni nu inventase până atunci o mașină care să facă acest lucru mai bine decât tatăl lui.

Strânse mai tare din ochi, amintindu-și strigătul tatălui său suferind, un strigăt plin de durere:

– Scoate-l de-aici pe băiat!

– Dar a întrebat...

– Du-l afară!

Apoi, vocea doctorului:

– Sângerarea s-a oprit. Putem tăia acum!

Cineva îl apucase pe sub umeri și-l ridicase. Bărbatul încercase să se împotrivescă, dar era atât de slab, atât de neputincios. Și atunci a simțit acel miros. Carne arsă și sânge.

Ultimul lucru pe care și-l amintea era vocea doctorului:

– Ferăstrău, te rog!

Ușa se trântise în urma lui, iar el căzuse în genunchi și continuase rugăciunea pe care o începuse mama lui. Se ruga ca tatăl său să fie salvat. Chiar dacă avea să rămână schilod, trebuia să fie salvat. Dumnezeu avea puterea să facă astfel de lucruri. Dacă aceasta era voia Lui.